

RISE

RIKOSSEURAAMUSLAITOS

LAUSUNTO

9.11.2010

34/090/2010

Oikeusministeriö
Kriminaalipoliittinen osasto

Viite: Lausuntopyyntönnä 7.7.2010 OM 1/81/2010 ja 29.9.2010 OM 1/81/2010

LAUSUNTO VANGINKULJETUSLAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTAMISESTA

Olette lähettänyt kyseistä asiaa koskevan lausuntopyynnön Rikosseuraamuslaitokseen 7.7.2010 ja pyytäneet lausuntoa 3.9.2010 mennessä. Pahoittelemme viivästynyttä keskushallintoyksikön lausuntoa.

Vanginkuljetuslainsäädännön uudistaminen katsotaan Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikössä tarpeelliseksi jo senkin takia, että voimassaoleva laki on vuodelta 1925. Lisäksi esityksessä mainitun turvatarkastuksista tuomioistuimissa annetun lain uudistamisen katsotaan olevan tarpeellinen, jotta tuomioistuimet voitaisiin määrätä osallistumaan kuljetettavien henkilöiden vartiointiin tuomioistuimissa. Myös kuljetuksiin osallistuvien viranomaisten tehtäväjaon selkiyttäminen katsotaan tarpeelliseksi.

Yleisperusteluissa mainitaan, että ei ole olemassa systematisoitua järjestelmää, josta kuljetusta hoitavat vartijat sekä reitin pysähdyspaikoilta liityntäliikennettä hoitavat voisivat saada ennalta tiedon eri pysähdyspaikoilta kyytiin tulevien tai niille jätettävien vankien määristä tai heidän kuljetuksiin liittyvistä seikoista. Tämän sijaista ehdotetaan mainittavaksi, että vankitietojärjestelmästä saa kaikki vankiloiden tekemät passitustiedot vangeista. Sen sijaan poliisille pitää kuljetettavista ilmoittaa erikseen ja tältä osin tiedonkulkua Rikosseuraamuslaitoksen ja poliisin välillä tulisi parantaa.

Aikataulunmukaisessa vanginkuljetuksessa käytetään linja-auton ohella junaa. Rikosseuraamuslaitoksen ja VR:n välillä oleva sopimus on voimassa toistaiseksi. Nykyisen vaunukaluston elinkaari päättyy vuoden 2015 vaiheilla johon mennessä on tehtävä päätös käytössä olevien kahden vankivaunun uusinvestoinnista. VR:n kaluston uusimisen vuoksi vankivaunut eivät sovellu Pendolino-juniin. Uusien vankivaunujen hinta tulisi olemaan noin 1,5 miljoonaa euroa kappaleelta.

Yleisperusteluissa sivulla 15 mainitaan, että Rikosseuraamuslaitoksen käytössä olevissa linja-autoissa ei ole vanginkuljetuksen erityistarpeet huomioon ottavaa varustelua. Tällä hetkellä käytössä olevat linja-autot on varustettu tarpeellisilla varusteilla.

Lakiehdotukseen tai sen perusteluihin Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksiköllä ei ole muutettavaa. Lähtökohtaisesti lakiehdotuksessa täsmennetään eri viranomaisten tehtäviä, sekä laajennetaan mahdollisuuksia vanginkuljetustehtävien hoitamiseen. Lisäksi lakiehdotus voimaantullessaan mahdollistaa Rikosseuraamuslaitosta toteuttamaan tuottavuushanketta hieman paremmin.

LAKI RIKOSSEURAAMUSLAITOKSEN ERÄIDEN TOIMINTOJEN HANKKIMISESTA YKSITYISELTÄ PALVELUNTUOTTAJALTA

Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö suhtautuu lakiluonnokseen myönteisesti. Lähtökohtaisesti perustuslaki edellyttää, että lailla säädetään niistä viranomaisen tehtävistä, jotka on mahdollista tarvittaessa hankkia yksityiseltä palveluntuottajalta. Kyse olisi toiminnoista, joihin voi sisältyä julkisen vallan käyttöä, ei kuitenkaan merkittävää julkisen vallan käyttöä. Keskushallintoyksikkö katsoo, että on tarkoituksenmukaista, että Rikosseuraamusvirastolla on kätettävissään keinoja jos tiukassa henkilöstötilanteessa, esimerkiksi tuottavuusohjelman toteuttamisessa, joudutaan kohdentamaan osa henkilöstön työpanoksesta uudella tavalla. On myös hyvä, että lakiehdotuksessa on tutkittu erilaisia vaihtoehtoja ulkoistamiselle, kuten vanginkuljetuksen palvelujen hankkimisesta yksityiseltä palveluntuottajalta on esitetty vaihtoehdot A ja B. Tarvittaessa molemmat vaihtoehdot olisivat käytettävissä tulevaisuudessa. Lisäksi on tärkeää, että Rikosseuraamuslaitoksella on päätösvalta siitä, mitä ja missä laajuudessa palveluja hankitaan yksityiseltä palveluntuottajalta. Osa kuljetuksista tullaan jatkossakin tekemään omalla henkilökunnalla.

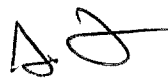
Lakiluonnoksen perusteluissa on esitetty erilaisia tunnuslukuja ja arvioita vanginkuljetukseen käytetyistä henkilötöyvuosista ja kustannuksista. Perusteluissa on käytetty ulkoistamisen kohteena reitinmukaista vanginkuljetusta, jonka henkilötöyvuosisäästöistä ja kustannuksista on esitetty toisistaan poikkeavia lukuja. Luvut poikkeavat toisistaan riippuen siitä mistä järjestelmästä vertailuluvut on otettu. Tarkempia HTV- ja kustannuslaskentavertailuja on tarpeen tehdä siinä vaiheessa kun ulkoistamismahdollisuutta harkitaan.

Esityksen yleisperusteluissa mainitaan, että VR:n kanssa tehty sopimus on voimassa vuoteen 2015 saakka. Sopimus on kuitenkin voimassa toistaiseksi ja kaluston uusimistarve tulee vuonna 2015, jota ennen sopimusta on tarkistettava.

Pääjohtaja

Esa Vesterbacka

Ylitarkastaja

Ari Juuti